

LA INVASIÓ INTERNET

Catalunya s'ha convertit en el vuitè país de la Unió Europea pel que fa a penetració social d'Internet, sobretot gràcies a l'impuls de la iniciativa espontània d'uns quants pioners. Al final, les institucions polítiques s'ho han pres seriosament.

Internet s'ha convertit, cap a la fi del mil·lenni, en una d'aquelles paraules màgiques que en temps de canvis colonitzen el discurs polític. El mot "Internet" forma part del paquet simbòlic de fi de segle. És la imatge que exemplifica amb més potència la transició de la societat industrial a la societat de la informació. El pas de l'economia de l'àtom a l'economia del bit. Del món analògic a l'era digital.

Alguns polítics locals tot just acaben d'adonar-se —encara abunden els analogoscèptics— de la transcendència del fenomen Internet. D'aquest nou territori d'interrelació social, de comunicar-

se, de fer negocis. En canvi, alguns nínxols de la societat civil catalana han sintonitzat des del primer moment amb la cultura de la xarxa i han convertit Catalunya i Barcelona en espais d'innovació telemàtica, tan modestos com potents. Catalunya, com ja va succeir durant la Revolució Industrial, agrupa un conjunt de sensibilitats, d'individus i d'experiències desenvolupades aquests darrers tres anys (la Internet de la *web* i de les coloraines existeix fa quatre dies) que la situen en el mapa mundial de la societat del coneixement. Però aquesta objectiva bona posició de Catalunya en els primers trams del viatge digi-

tal no en garanteix pas la supervivència futura. La dedicació i la bona sintonia d'una part de la societat catalana amb Internet, com demostren les dades objectives, reclamen un pas qualitatiu. Especialment polítiques públiques que promoguin la formació i la recerca i un entorn més favorable a les empreses, sobretot les nounades, que intenten de consolidar un nou sector econòmic: les indústries de la informació.

Ciber-Pujol. El dia 8 de juny, el president de la Generalitat de Catalunya, Jordi Pujol, va pronunciar una conferència titulada "Ara es demà, projecte i il·lusió de Ca-

talunya". Pujol hi va parlar de la necessitat de revisar el sistema de finançament autonòmic per tal de garantir el desenvolupament català, de l'euro, de les grans infraestructures pendents, d'educació, de la reforma de la política agrària i de l'ampliació de la Unió Europea. Entre grans reptes futurs hi va incloure, per primera vegada en un acte d'alt contingut polític, la situació del fenomen Internet a Catalunya. Fou una novetat en el reiteratiu missatge del president Pujol. Va dir: "Pel que fa a Internet, tot i que ara ja anem bastant bé —el percentatge d'accés a Internet a Catalunya és el doble de l'espanyol— hem de dur a terme la connexió general a Internet en el camp de les llars, de l'administració pública, del comerç i dels serveis, de les escoles, de la sanitat, de la cultura, etc. L'ús d'aquest nou instrument, la nostra gent l'ha de dominar bé. La presència d'ordinadors a les escoles, encara insuficient, s'ha de superar (...) Una atenció particular, l'hem de dedicar a la producció de continguts. Això és una exigència comercial i tècnica, però també cultural i nacional, una exigència de país". Una ambiciosa declaració d'intencions.

Uns dies abans de la conferència de Pujol, la Generalitat de Catalunya havia nomenat Miquel Puig comissionat de la Societat de la Informació, dependent del Departament de Presidència. El comissionat és una figura transitòria per a executar un encàrrec concret del govern que preveu la legislació catalana.

El "comissionat". Les competències i l'elecció del nou comissionat han estat un procés tens i difícil. D'un primer projecte ambiciós i amb un pressupost important hom ha passat a un comissionat simbòlic de mínims (Miquel Puig no deixarà l'actual càrrec de secretari general d'Indústria). La contraofensiva de conselleries i institucions públiques amb competències i recursos en aquest camp han resultat en un descafeïnament de les funcions del comissionat de la Societat de la Informació que preveia el disseny inicial. Per ara, la seva tasca consistirà a elaborar una proposta d'allò que ha de fer Catalunya per beneficiar-se tant com sigui possible de la revolució en el camp de la informàtica, les telecomunicacions i el sector multimèdia.

JORDI PLAY

Vicent Partal, director de Vilaweb. Aquest diari electrònic publica 59 edicions locals en català.

D'Infopista a Vilaweb

Els pares de la criatura, Assumpció Maresma i Vicent Partal, van crear la Infopista Catalana a mitjan 1995. Fa quatre dies, però, des de la perspectiva de la història d'Internet a Catalunya, sembla que hagi transcorregut una eternitat. Infopista fou el primer cercador que va integrar tots els recursos que sobre els Països Catalans hi havia disponibles a la xarxa.

El novembre del 1995 començaven les activitats pròpiament periodístiques a Infopista. Durant la campanya de les eleccions autonòmiques, fruit d'un acord de col·laboració amb *La Vanguardia*, es posa en marxa "Plaça Internet", un espai telemàtic que va acostar els ciutadans als candidats a la presidència de la Generalitat.

El mes de maig del 1996, Infopista evoluciona cap a un entorn més comunitari i periodístic i esdevé Vilaweb. El juny del 1997 comencen les edicions locals, i el maig del 1998 les sectorials.

"Actualment tenim franquiciades 59 edicions, que cobreixen tot l'àmbit lingüístic català, quatre barris de Barcelona i les ciutats de Boston, Londres, Los Angeles, i Nova York", explica Vicent Partal, director de Vilaweb, que recorda que el periodisme local té una gran tradició al nostre país.

L'estratègia de Vilaweb és de consolidar un esquema de diari electrònic en quadernets: "Un primer bloc informatiu que agrupa les notícies de les

edicions locals i d'actualitat en els seus diversos aspectes i el recull de la premsa, i un segon bloc orientat a la informació especialitzada, i que en l'actualitat té les seccions d'esports i d'informàtica i que, passat l'estiu, tindrà les d'economia i societat. Vilaweb ja difon de 120 a 150 notícies el dia. Aquesta aposta per la informació sectorial, volem complementar-la amb una millora de la política comercial", explica Partal.

Vilaweb es finança, en bona part, gràcies a l'empresa Partal&Maresma Associats, dedicada al disseny de sistemes d'informació digital. Una empresa ja gairebé mítica al ciberespai català. **Ll. R.**

Adreça: <http://vilaweb.com>

Miquel Barceló, director general de l'Institut Català de Tecnologia: "Hi ha una profusió d'iniciatives empresarials, d'escassa solidesa..."

Aquesta tímida iniciativa autònoma s'afegeix a algunes altres de públiques que aquests darrers temps, especialment des de l'àmbit municipal, han donat relleu a la geografia Internet a Catalunya. Se'n destaca la creació de LocalRet, un consorci que agrupa la majoria de municipis catalans. LocalRet, dirigit per Ramon García-Bragado, té per objectius de definir i pactar el paper dels ens locals en la societat de la informació, promoure l'ús de les tecnologies en la gestió municipal i negociar preus i serveis amb els operadors de telecomunicacions.

L'"embut" CTC. Però l'empresa concessionària del cable a Catalunya, Cable i Televisió de Catalunya (CTC), no ha desplegat encara la xarxa convinguda i això frena l'acció de LocalRet i d'algunes iniciatives més. Amb tot, l'Ajuntament de Barcelona, que l'any 1997 va crear, cncrtada-

ACCÉS A INTERNET

Al món...

	% de la població	nombre d'usuaris
Islàndia	40,3	121.000
Noruega	32,5	1.400.000
Canadà	31	8.900.000
Suècia (UE)	27,5	2.400.000
EUA	24,2	62.000.000
Finlàndia (UE)	20	1.004.000
Singapur	17,8	500.000
Nova Zelanda	16,4	560.000
Dinamarca (UE)	11,5	600.000
Portugal (UE)	11,2	1.080.000
Regne Unit (UE)	10,3	6.000.000
Israel	10	500.000
Japó	9,7	12.100.000
Països Baixos (UE)	9,8	1.500.000
Bèlgica (UE)	9	900.000
Hong Kong	8,7	500.000
Catalunya (UE)	7,6	460.000
Alemanya (UE)	7,2	5.800.000
Espanya (UE)	3,7	1.455.000

A l'estat espanyol...

	% de la població de més de 14 anys
Catalunya	8,6
Illes Balears	7,3
País Valencià	3,9
Aragó	2,9
Mitjana espanyola	4,3

Les Balears tenen un índex de penetració d'Internet del 7,3% de la població amb més de 14 anys. Al País Valencià és del 3,9%.

ment, vist l'èxit, la web del 010 "Barcelona Informació", ha decidit ara de recuperar la capçalera del *Diari de Barcelona*. L'històric diari tornarà a publicar-se a final de juliol en format digital, dirigit per la bibliòloga i periodista Cristina Ribas. Els ajuntaments de les comarques meridionals del Principat, que han donat suport a Tinet, la primera xarxa ciutadana

del país, i Callús, a la comarca del Bages, també s'han destacat per la seva sensibilitat digital.

Però les iniciatives més sobresortints fins ara han sorgit de voluntats ciutadanes, individuals o col·lectives, sovint sense ànim de lucre. De cap altra manera no es pot explicar l'arrelament d'Internet a Catalunya. Un document elaborat per un grup d'experts coordinats per Artur Serra, una persona clau en la dinàmica de les xarxes del país, i que fou presentat a les jornades INET-Cat 98 desenvolupades el maig proppassat a la Universitat Politècnica de Catalunya, descriu els punts forts i febles del paisatge digital català.

El treball indica, a partir de l'enquesta de "Estudio General de Medios", que Catalunya és, a l'estat espanyol, la comunitat autònoma amb més ciutadans connectats i amb més usuaris, el 31,6 % del total. Dit en unes altres paraules, un 8,6% dels catalans de més de catorze anys té ac-

ICTnet: l'espai telemàtic dels professionals

Ara fa dos anys l'Institut Català de Tecnologia va engegar ICTnet, una xarxa pensada per als professionals de sectors diversos. L'objectiu estratègic és de crear comunitats virtuals per àrees de coneixement i d'expertesa professional. "Procurem que els professionals del món empresarial utilitzin ICTnet amb un doble objectiu: el de trobar-hi la informació que necessiten d'una manera fàcil i ràpida, i el de comunicar-se amb les persones que exerceixen la mateixa professió o que tenen interessos professionals en un camp determinat", detalla Miquel Barceló, director general de l'Institut.

ICTnet és un projecte a quatre anys que ja ha passat l'equador. "Les bases tecnològiques i el disseny dels productes, encara que els anirem millorant, podem considerar que ja són cosa pràcticament assolida. Ara manca completar la dimensió del mercat i l'explotació comercial. També cal fomentar la participació activa dels usuaris, que han de ser els principals agents generadors de

continguts", explica Barceló.

El director general d'ICT fa una anàlisi acurada d'aquest nou sector a Catalunya: "El sector de les tecnologies de la informació i de les comunicacions és un sector ampli i complex en ràpida evolució. El seu futur dependrà de la dimensió del mercat i, per tant, de l'evolució de la demanda els anys vinents".

Sobre les característiques d'aquest nou mercat, Barceló afirma que, simplificant una mica, es podria dir que els operadors ja saben qui són i que manca veure la quota de mercat que tindrà cada un d'ells d'aquí a uns anys. "El sector empresarial emergent, que no sabem la dimensió que tindrà, és la indústria dels continguts i dels serveis associats. Sembla que hi ha profusió d'iniciatives empresarials, sovint desconnectades dels grups financers i, a vegades, d'escassa solidesa empresarial, tant per manca de formació de l'emprenedor com per manca d'estratègies de negoci sòlides".

Aquesta situació apareix en un moment en què creix el nombre de persones connectades a Internet i, en conseqüència, el mercat de demanda, com recull l'últim número del butlletí de l'ICT *Quaderns de tecnologia*. "Caldrà definir i aplicar polítiques industrials orientades a enfortir el teixit industrial incipient", subratlla Barceló. **LL. R.**

Adreça: <http://www.ictnet.es>

cés a Internet. A la resta de l'estat la mitjana és del 4,3%. Des d'una perspectiva europea, Catalunya ocupa, en termes relatius, una posició força destacada, i voreja la mitjana de la Unió Europea (vegeu gràfic adjunt).

Qui són, generacionalment, els protagonistes d'aquest cert *boom* Internet a Catalunya? Una enquesta duta a terme pel Capítol Català d'Internet Society el maig del 1997, durant la prova pilot d'Internet a Alta Velocitat feta al Palau Sant Jordi de Barcelona, indicava que el 62,9% dels participants tenien de quinze anys a trenta. Aquest grup de població, nascut entre el 1967 i el 1982, és, a grans trets, la generació posterior als qui van protagonitzar la transició democràtica i que avui, majoritàriament, es troben ben assentats i atrinxerats en les estructures dels poders polític i empresarial. Eren els qui volien canviar el món i que han esdevingut un obstacle generacional al canvi.

Els fills d'aquesta generació s'han format en règim democràtic, alguns han estudiat i investigat a les millors universitats del món, saben que els treballs "per tota la vida" s'han acabat. El document esmentat en diu: "Aquesta generació, anomenada X, i que podríem traduir ara per generació Xarxa, han estat els protagonistes del *boom* Internet, un fet inesperat i encara poc valorat en un país que no acabava de trobar la via de la seva incorporació a la societat de la informació". I prossegueix: "El fenomen Internet permet que el paper motor que Catalunya havia tingut en la societat industrial a Espanya, i que no es veia clar dins la societat de la informació, es pugui renovar".

Els pioners. Nombroses iniciatives a la xarxa, algunes ja veteranes, avalen aquesta bona sintonia entre Internet i Catalunya. Iniciatives en continent i en contingut. Des de l'Anella Científica, la pri-

mera xarxa de recerca d'alta velocitat creada a l'estat espanyol, fins a la Universitat Oberta de Catalunya (UOC), un primer model, millorable, d'educació no presencial. Des de Pangea, una xarxa telemàtica per a organitzacions no governamentals creada l'any 1993, a Tinet, la xarxa ciutadana nascuda a Tarragona. Des d'EL TEMPS, que fou, de la mà de Vicent Patal, avui director de Vilaweb, el primer mitjà de comunicació tradicional amb presència a Internet, fins als diaris catalans, que amb més o menys convenciment, visió i esforç empresarial, han apostat per tenir protagonisme en el nou mitjà digital. Des de Servicom, el primer proveïdor d'accés a Internet impulsat per l'hiperactiu Eudald Domènech, a Olé, un cercador molt visitat pels internautes de parla castellana. Des d'Es-Cert, un grup d'experts situats a la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC) que persegueixen el crim